

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 10 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 155:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af uddannelseskapa- citeten på de pædagogiske uddannelser.

Af Hanne Thanning Jacobsen (SF) m.fl.
(Fremsat 21/4 87).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Længe før SF fremsatte dette forslag (B 154), har jeg skrevet til seminarierne om, at vi meget gerne vil oprette nogle ekstra hold, hvis der er søgning til dem, på nogle af de seminarier, som ikke har HF, og som derfor har svært ved at bruge lærerkræfterne på en hensigtsmæssig og hensynsfuld måde. Svaret er altså ja. Regeringen vil gerne ikke blot oprette nogle ekstra hold, vi har allerede for længst meddelt, at vi gerne vil oprette et par ekstra hold.

Jeg vil dog gerne føje til, at det er alt for tidligt at råbe hurra med hensyn til lærernes beskæftigelse. Elevtallet i folkeskolen er nemlig ikke for alvor faldet endnu. Nogle synes måske, at man har talt om de små årgange i mange år; det har man også, og de små årgange er nu begyndt at nå op i skolens små klasser, men her bruger man ikke ret mange lærere. Det store lærerforbrug har vi i folkeskolens overbygning, og dér når de små årgange først op om en 3-5-6 år. Jeg kan illustrere det ved at oplyse, at elevtallet alt i alt i danske skoler i 1987 ligger på 700.000. Det falder til godt 600.000 i 1992 og falder videre helt ned til 580.000 i 1996, og det er det samlede elevtal. Hvis vi i stedet spurgte, hvordan elevtallet er i folkeskolens overbygning, hvor lærerforbruget er intensivt, ville vi opdage et kraftigere skred nedad i årene omkring 1990, end jeg her har beskrevet. Derfor er det for tidligt at råbe hurra, det er for tidligt at blive sorgløs med hensyn til lærernes beskæftigelse, det er for tidligt at sige til de unge, at nu er der nærmest lærermangel, nu kan I roligt søge ind. Det er rigtigt, at der nogen steder er lærermangel, især i visse

landdistrikter i øjeblikket, men kan vi være sikker på, at det holder? Det fald i elevtallet, jeg her har nævnt, mere end opvejer den eventuelle stigning i lærerforbruget, der følger af arbejdstidsforkortelsen. Derfor er det for tidligt at råbe hurra, og derfor er jeg af den mening, at det er klogt, at vi holder det nede på det, jeg formulerer som nogle eller enkelte hold, for det gælder om ikke at tæn- de falske forhåbninger hverken i seminarie- verdenen eller hos de unge, som skal vælge uddannelse.

Erling Olsen (S):

Man kan, som undervisningsministeren nu har gjort det, diskutere kapaciteten på semi- narierne ud fra hensyn til beskæftigelsesud- viklingen på kortere sigt, og så kan man di- mensionere seminarierne efter, hvad man nu mener der måtte være behov for af lærere i folkeskolen og af lærere andetsteds. Man kan også anlægge en anden betragtning, som vi mener mere og mere bør anlægges, nemlig at uddannelse ikke bare er en forberedelse til et fremtidigt erhverv, det er nok så meget en chance for at udvikle sig personligt. Så kun- ne man anlægge det synspunkt, at der er ingen grund til at hindre de mennesker, der vil have en læreruddannelse, i at få en læ- reruddannelse, fordi læreruddannelsen også er en god uddannelse senere hen i livet på en lang række andre områder. Det viser sig og- så, at i disse år har mange lærere fået be- skæftigelse uden for folkeskolen, fordi de har en meget bred viden, de har evne til at spe- cialisere sig, og de har evnen til at forklare sig, så andre kan forstå det. Derfor er mit partis linje efterhånden snarere i stedet for at kigge på behovet for folk på ganske bestemte erhvervsområder at sige: all right, hvis man vil have sin læreruddannelse, så får man den. Til gengæld får man altså ingen garanti for at blive ansat i folkeskolen bagefter, fordi folkeskolens lærerindsats må fastsættes ud fra elevtal, ud fra lærer- og elevnormer osv., men vi mener i virkeligheden, at man skulle gøre det og sige, at uddannelse er en chance for personlig udvikling, mere end det er en forberedelse til et bestemt erhverv, og på denne baggrund og i øvrigt også ud fra en øjeblikkelig analyse af tallene har vi megen sympati for begge fru Hanne Thanning Ja- cobsens forslag.